

Univerzitet „Union – Nikola Tesla“
Fakultet za inženjerski menadžment

DIPLOMSKI RAD

PROCEDURA PRIJAVE DIPLOMSKOG RADA
SADRŽAJ I TEHNIČKI PARAMETRI ZA IZRADU DIPLOMSKOG RADA
PROCEDURA DIPLOMIRANJA

Beograd, oktobar 2017.

Diplomski rad
Centar za razvoj karijere
Fakultet za inženjerski menadžment
Univerzitet „Union – Nikola Tesla“
Drugo izdanje

Autori:

Doc. dr Tatjana Ilić-Kosanović

Prof. dr Vladimir Tomašević

Snežana Šćekić, master

Jelica Lazarević

Lektura:

Prof. dr Miomir Petrović

Tehnička obrada

Damir Ilić, master

Godina izdanja:

2017.

SADRŽAJ

Predgovor.....	4
1. Šta je diplomski rad.....	5
2. Odabir mentora.....	5
3. Teme diplomskog rada.....	5
4. Procedura prijave diplomskog rada.....	12
5. Tehničko uputstvo za pisanje diplomskog rada.....	12
6. Struktura diplomskog rada.....	14
7. Elementi diplomskog rada.....	14
8. Navođenje literature.....	16
9. Procedura izrade diplomskog rada.....	17
10. Procedura prijave odbrane diplomskog rada.....	18
12. Procedura odbrane diplomskog rada.....	19
14. Ceremonija dodele diploma.....	20
15. Prilozi.....	22

Predgovor

Diplomski rad predstavlja krunu trogodišnjeg ili četvorogodišnjeg akademskog zalaganja (u zavisnosti od studijskog programa koji ste odabrali) i dokazuje uspeh studenata u sticanju novih znanja i veština, naročito veština analize, razvijanju sopstvenog mišljenja, kao i davanja sopstvenih rešenja za moguće probleme upravljanja organizacijom zasnovanom na inženjerskim principima. Kvalitetan diplomski rad je odraz, ne samo studenta, veći mentora i čitave ustanove.

Ova brošura predstavlja uputstvo za studente završne godine studija, odnosno apsolvente, na Fakultetu za inženjerski menadžment Univerziteta „Union – Nikola Tesla“ u vezi sa prijavom, temom, sadržajem, diplomskog rada, kao i sa odbranom diplomskog rada i svečanim činom dodele diploma.

Svim studentima želimo uspeh u radu i dobru diplomskog rada, kao i puno uspeha i izazova u karijeri.

Beograd, oktobar 2017.

doc. dr Tatjana Ilić-Kosanović

1. Šta je diplomski rad

Diplomski rad predstavlja najčešću formu završnog rada na visokoškolskim ustanovama, odnosno samostalni naučno-istraživački rad na izabranu temu. Temu zajedno definišu mentor i student u toku završne godine studija. Studenti u toku osmog semestra mogu načelno da razgovaraju s potencijalnim mentorima u cilju razumevanja i uklapanja znanja, veština i sposobnosti studenata i njihovih interesovanja sa oblašću diplomskog rada, odnosno sa mentorom.

Pri izradi diplomskog rada studenti prikazuju sledeće veštine:

- Pristup obradi izvora i literature;
- Veštine analize;
- Iznošenje sopstvenih, naučno potkovanih, argumenata i rezultata.

Diplomski rad može biti koncipiran na dva osnovna načina:

- Sistematizaciju teorija, odnosno teorijskog pristupa različitih autora;
- Kombinaciju analize dostupnih teorija i istraživanja.

2. Odabir mentora

Student u toku završne godine studija, prema sopstvenim znanjima, veštinama i sposobnostima, kao i interesovanjima odlazi kod profesora koji prema oblasti naučnog interesovanja može da bude mentor. Profesor može, posle obavljenog razgovora sa studentom, da prihvati mentorstvo ili da uputi studenta na drugog profesora čija oblast naučnog interesovanja više odgovara znanjima, veštinama, sposobnostima i interesovanjima studenta.

3. Teme diplomskog rada

Posle odabira mentora, student se u razgovoru sa mentorom, prema sopstvenim znanjima, veštinama i sposobnostima, kao i interesovanjima, zajedno sa mentorom odlučuje za određenu temu. Okvirne teme prema naučnim oblastima i predmetima, kao i profesorima su date u daljem tekstu.

Principi inženjerstva i dizajna, Inženjerski menadžment, Savremene visoke tehnologije (prof. dr Milica Gerasimović)

- Operativno planiranje i prilagođavanje promenama.
- Životni ciklus proizvoda i proces uvođenja inovacija.
- Delovanje operativnog menadžmenta u kriznim situacijama.
- Komparativna analiza upravljanja operacijama u proizvodnoj i uslužnoj delatnosti.
- Analiza menadžmenta operacija u obrazovnom sistemu u Srbiji.
- Menadžment operacija u humanitarnim organizacijama.
- Uticaj informacione tehnologije na menadžment operacija.
- Proces razvoja i uvođenje novog proizvoda na tržište.
- Izazovi upravljanja operacijama u privredama u razvoju - pregled literature.
- Procesi inovacija proizvoda u malim firmama.

Osnove ekonomije, Finansijski inženjering (prof. dr Slobodan Živković)

- Izvori finansiranje projekata.
- Marketing aspektu u funkciji rasta i razvoja preduzeća.
- Lizing kao oblik finansiranja preduzeća.
- Franšizing u Srpskoj ekonomiji.
- Uloga menadžera u Srpskoj privredi.
- Finansijski inženjering u privrednom sistemu.
- Inovativnost u funkciji rasta i razvoja.
- Mala i srednja preduzeća i finansijski inženjering.
- Uloga direktnih stranih investicija na razvoj Srpske privrede.
- Ekonomska politika države u cilju podsticaja preduzetništva.

Upravljanje kvalitetom, Kontrola kvaliteta (prof. dr Srđan Tomić)

- Standardi i standardizacija.
- TQM – timski rad.
- Tehnike upravljanja kvalitetom.
- Ekonomski aspekt upravljanja kvalitetom.
- Merila uspešnosti poslovanja strateškog plana.

- Menadžment kvaliteta u marketingu.
- Menadžment kvaliteta proizvodnje.
- Organizacija kontrole kvaliteta.
- Menadžment kvaliteta u bankarstvu.
- Menadžment kvaliteta u školstvu.

Teorija sistema, Sistemi za podršku odlučivanju (prof. dr Željko Grujić)

- Procesi razvoja i izgradnje informacionih sistema.
- Razvoj i izgradnja (inženjeringa i/ili reinženjeringa) informacionih sistema.
- Implementacija softverskih rešenja kod poslovno proizvodnih informacionih sistema.
- Analiza i primena postupaka i metoda modeliranja informacionih sistema.
- Razvoj računarom podržanih rešenja za planiranje proizvodnje u industrijskim proizvodnim sistemima.
- MRP i ERP sistemi i metode rada u savremenoj i efektivnoj proizvodnji.
- Računarom podržani postupci i metode upravljanja procesima rada.
- Analiza osnovnih principa i razvoj softverskih rešenja za podršku odlučivanju u proizvodnji i upravljanju proizvodnjom.
- Tehnološko i poslovno predviđanje.
- Teorija odlučivanja i kvantitativne metode.

Kreativne industrije (prof. dr Snežana Arnautović Stjepanović)

- Razvoj novih tehnologija i sinergije umetnosti u kreativnim industrijama.
- Uticaj kreativnih industrija na razvoj turizma u Srbiji.
- Mapiranje kreativnih industrija u Evropi.
- Uspostavljanje teorije i prakse, umetnosti i menadžmenta u Kreativnim industrijama u Srbiji.
- Filmska industrija u Srbiji.
- Muzička industrija u Srbiji.
- Modna industrija u Srbiji.
- Multidisciplinarnost u kulturnim i kreativnim industrijama.
- Festivali u Srbiji i njihov uticaj na razvoj turizma.
- Razvoj kreativnih klastera i umrežavanje u kreativnim industrijama.

- Razvoj podrške industrijama kreativnog sektora.

Sistemi za podršku odlučivanju – GIS (prof. dr Željko Grujčić)

- Modeli primene GIS-a u analizi bezbednosti sistema.
- GIS kao alat za istraživanja u kreativnoj industriji.
- Primena novih tehnologija u vizualizaciji podataka.
- Prednosti i načini za vizualizaciju podataka.
- Analiza efektivnosti sistema vizualizacijom.

Upravljanje projektima (prof. dr Vladimir Tomašević)

- Modeli za upravljanje projektima finansiranim iz fondova EU.
- Primena Logičke matrice u rešavanju projektnih problema.
- Modeli aplikacija za projekte finansirane iz fondova EU.
- Vidljivost projekata.
- Atraktivnost projektnih ideja.

Strategijski menadžment (prof. dr Stanko Bulajić)

- Strateško planiranje marketinških aktivnosti.
- Izazovi menadžmenta u uslovima globalizacije.
- Primena benchmarkingaa na primeru...
- Strategija kao ključni element menadžment procesa.
- Elektronsko poslovanje kao sticanje konkurentske prednosti poslovanja preduzeća.
- Ključne karakteristike strategijskog menadžmenta u.....
- Upravljanje informacionim sistemima u savremenim organizacijama - strategija i struktura.
- Uloga informacionih tehnologija kao faktor sticanja konkurentske prednosti u savremenim poslovnim sistemima.
- Faktori izbora optimalnih strategija u globalnom okruženju.
- Savremeni koncepti i modeli upravljanja organizacionim promenama.

Marketing za inženjere (prof. dr Stanko Bulajić)

- Uticaj marketinga na odnose sa javnošću.

- Marketing komunikacije.
- Marketing miks.
- Menadžment lanca snabdevanja.
- Kvalitet kao ključna funkcija satisfakcije potrošača.
- Mogućnosti i ograničenja globalnih tržišta.
- Savremeni trendovi strateškog marketinga u javnom sektoru.
- Upravljanje kanalima distribucije.
- Implikacije kriznog perioda globalnog marketing okruženja.
- Oglašavanje i odnosi s javnošću kao ključni faktor promotivnog miksa.

**Programiranje, Baze podataka, Mreže, Analiza i dizajn informacionih sistema
(prof. dr Brankica Pažun)**

- Bezbednost procesorskih sistema.
- Kvantni računarski sistemi.
- Primena računarskih sistema u automobilskoj industriji.
- Primena veštačke inteligencije u poslovnom okruženju.
- Big Data platforma u poslovnom okruženju.
- Razvoj bežičnih sistema u poslovnim sistemima.
- Primena IoT platforme u poslovnom okruženju.
- Softversko inženjerstvo u poslovnom okruženju.
- Analiza procesa obrazovanja IT kadrova.
- Razvoj aplikacija za elektronsko poslovanje.

Logistika (prof. dr Milica Gerasimović)

- Marketinški kanali distribucije;
- Kanali fizičke distribucije;
- Razvojni trendovi u logistici;
- Informacione tehnologije kao podrška razvoju logističkog informacionog sistema;
- Koncepti i tipovi logističke organizacije;
- Trendovi globalne logistike;
- Razvoj integralnog transporta i globalizacija;
- Vrste nabavke i identifikovanje potrebe za materijalima;

- Upravljanje lancima nabavke;
- Kvalitet u logistici.

Proizvodnja i tehnološki procesi (doc. dr Mina Jovanović)

- Ekonomska procena mogućnosti smanjenja troškova pravilnom optimizacijom procesa.
- Analiza i kritičko razmatranje podataka korišćenjem programskog paketa MATLAB.
- Ispitivanje kvaliteta vode u Vojvodini – analiza uzoraka sa različitih izvorišta podzemnih voda.
- Određivanje kapaciteta zeolita u pogledu različitih jona metala i analiza uticaja pojedinih materija na efikasnost procesa prečišćavanja vode.
- Ispitivanje mogućnosti regeneracije zasićenog zeolita: određivanje njegovog veka trajanja i isplativosti regeneracije.
- Prečišćavanje vode sa različitih izvorišta u Vojvodini korišćenjem zeolita: ispitivanje kinetike procesa i vremena trajanja procesa.
- Ispitivanje primene prirodnog zeolita kao mogućeg materijala za filtere za prečišćavanje podzemnih voda.
- Ispitivanje tržišta u pogledu korišćenja zeolita kao materijala u filterima za prečišćavanje voda.

Osnove bezbednosti, Bezbednosni menadžment (prof. dr Hatidža Beriša)

- Posledice migracije na bezbednost Republike Srbije.
- Hibridne pretnje na bezbednost Republike Srbije.
- Novi bezbednosni izazovi na Zapadnom Balkanu.
- Izazovi, rizici i pretnje po bezbednost Republike Srbije - slučaj COVID 19
- Funkcionisanje sistema bezbednosti protiv nevojne pretnje – epidemije.
- Uloga medija u borbi protiv terorizma
- Uticaj epidemija na jačanje nacionalnih kapaciteta prevencije.
- Funkcionisanje privatnih kompanija u sistemu bezbednosti

Osnove upravljanja ljudskim resursima i Liderstvo i organizaciono ponašanje (doc. dr Tatjana Ilić-Kosanović)

- Proces upravljanja ljudskim resursima u organizaciji/kompaniji/preduzeću _____.
- Analiza i dizajn posla kao osnovna funkcija procesa upravljanja ljudskim resursima.
- Sistematizacija zaposlenih kao osnova procesa upravljanja ljudskih resursa – primer kompanije _____.
- Planiranje zaposlenih – Studija slučaja _____.
- Rekrutovanje i selekcija zaposlenih – Studija slučaja _____.
- Proces selekcije zaposlenih – Studija slučaja _____.
- Uloga socijalizacije zaposlenih u izgradnji organizacione kulture.
- Obuke i razvoj zaposlenih kao faktor konkurentске prednosti organizacije.
- Proces evaluacije rezultata rada zaposlenih.
- Zarade bazirane na performansama.

Osnove ekonomije (doc. dr Radomir Stojković)

- Ekonomski problemi savremenog (globalizovanog) društva.
- Neoliberalizam – poreklo i definisanje.
- Preduzeće kao akter tržišne scene.
- Analiza tržišnih struktura u Srbiji.
- Monopol i antimonopolsko zakonodavstvo.
- Državni intervencionizam u oblasti cena.
- Analiza mikroekonomskih agregata na primeru ... preduzeća.
- Sektorska analiza BDP-a Republike Srbije.
- Investicije kao faktor privrednog rasta i razvoja nacionalne ekonomije.
- Nezaposlenost i siromaštvo u Srbiji u 21. veku.

Finansijski inženjering (doc. dr Radomir Stojković)

- Organizacija finansijske funkcije na primeru ... preduzeća.
- Pojam i vrste leveridža.
- Karakteristike tehničke i fundamentalne analize.
- Analiza poslovanja ... preduzeća kroz prizmu berzanskih pokazatelja.

- Finansijske institucije i instrumenti.
- Finansijski inženjering – definisanje i značaj.
- Karakteristike međunarodnog monetarnog sistema.
- Efektivno upravljanje javnim dugom – globalni aspekt.
- Finansijske i ekonomske krize globalnog karaktera.
- Finansijski derivati kao proizvod finansijskog inženjeringa.

4. Procedura prijave diplomskog rada

Kada je student odslušao sve predviđene predmete planom i programom Fakulteta i kada odsluša sedmi (ako je program četvorogodišnjih studija), odnosno peti (ako je program trogodišnjih studija). Student je u obavezi da sa profesorom (koga je odabrao kao svog mentora) odredi temu, odnosno tačan naslov svog rada. Po odobrenju mentora, student odlazi u studentsku službu i ispunjava i potpisuje formular za prijavu teme diplomskog rada. Uz odobrenje mentora, kada su svi uslovi ispunjeni koji su zadati od strane istog, student pristupa izradi rada.

5. Tehničko uputstvo za pisanje diplomskog rada

Svaki diplomski rad treba da sadrži najmanje 40, a najviše 80 strana teksta formata A4, uključujući i literaturu i priloge.

Propisani font je Times New Roman, veličina fonta je 12. Veličina fonta naslova poglavlja je 14, a veličina fonta potpoglavlja je 2. Za naslove i podnaslove koristi se bold opcija. Ukoliko se referenciranje u tekstu vrši putem korišćenja fusnota (*Footnotes*), font je veličine 10, a prored je 1.

Za naslovnu stranu će svaki student od svog mentora dobiti template koji odgovara tehničkim zahtevima za pisanje diplomskog rada.

Paragraf: Justified, prored (spacing) iznosi 1,5; a before i after spacing 0.

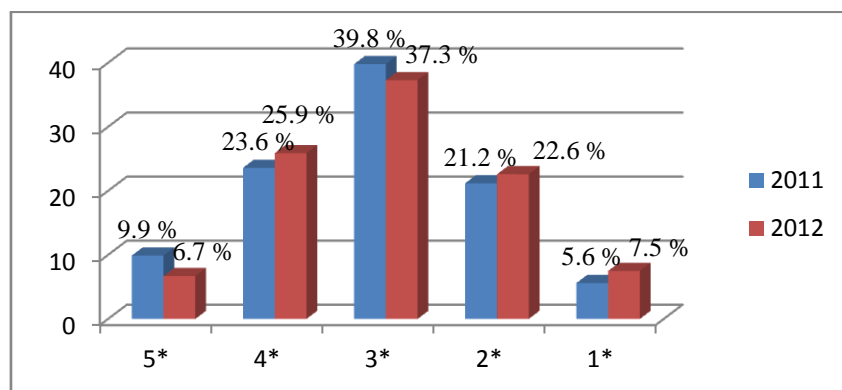
Margine su Microsoft Default.

Stranice se numerišu počev od prve strane uvoda u donjem desnom uglu, font Times New Roman, veličina 9.

Sve grafikone i tabele treba proveriti pre korićenja u slučaju da nije ista vidljivost u štampanoj i elektronskoj formi.

Grafički i tabelarni prikazi i formule

Sve ilustracije, bez obzira da li su dijagrami, fotografije, grafikoni nazivaju se slike (Slika 1, Slika 2, Slika 3). Naziv i broj slike treba prikazati na sredini reda ispod slike.

Slika 1: Procentualno učešće smeštajnih jedinica u strukturi hotelskih kapaciteta u 2011. i 2012. godini (Ministarstvo finansija i privrede, 2013)

Naziv i broj tabele treba prikazati iznad tabele na sredini reda.

Tabela 1: Procentualno učešće smeštajnih jedinica u strukturi hotelskih kapaciteta u 2011. i 2012. godini (Ministarstvo finansija i privrede, 2013)

Kategorija	2011.	2012.	Broj smeštajnih jedinica (2011)	Broj smeštajnih jedinica (2012)
5*	9,9	6,7	1452	990
4*	23,6	25,9	3486	3911

3*	39,8	37,3	5895	5636
2*	21,2	22,6	3102	3420
1*	5,6	7,5	1133	1132
ukupno	100	100	15068	15089

6. Struktura diplomskog rada

Svaki diplomski rad, bez obzira da li se bavi samo analizom postojećih teorija ili uključuje i istraživanje, sledi istu strukturu:

- Sadržaj (upućuje čitaoca na naslove poglavlja i na stranice na kojima se nalaze).
- Uvod (uvodi čitaoca u temu rada).
- Razrada (glavni deo - može da sadrži jedno ili više poglavlja)
- Zaključak (sumiranje sopstvenih nalaza i ideja).
- Bibliografija (literatura).
- Prilozi (ukoliko ih ima).

7. Elementi diplomskog rada

Svaki diplomski rad prati istu **strukturu** koju ste naučili u toku studija, pišući seminarske radove:

- Uvod;
- Razrada;
- Zaključak.

Uvod

Uvod predstavlja objašnjenje teme rada, odnosno daje čitaocu informacije šta je glavni problem rada, odnosno zašto je problem relevantan. Uvod informiše čitaoca o predmetu istraživanja, cilju istraživanja, kao i o metodologiji koja se u radu koristi. U uvodu se ukratko može dati opšta slika relevantnih izvora i literature koja se u radu koristi.

U neobavezne elemente uvoda spadaju motivacija za izbor teme, kao i aspekti koji se neće tretirati i zašto, čime se otvaraju mogućnosti za dalja istraživanja.

Razrada

U razradi se predstavlja se određeni problem. Svaki argument sledi obrazloženje u sledećem nizu: činjenice; ideje; mišljenja iz literature iz te oblasti; sopstveno mišljenje.

Prvi deo razrade najčešće sačinjava analiza postojećih teorijskih pristupa i zaključaka i davanje sopstvenog suda o dosadašnjim dostignućima. Drugi deo razrade može da predstavlja empirijsko istraživanje, odnosno predstavljanje toka i rezultata empirijskog istraživanja ili sopstveni pristup temi zasnovan na teoriji. Treći deo predstavljaju predlozi (model) za rešavanje određenog problema (zasnovano na rezultatima analize teorije ili analize teorije i rezultata sopstvenog istraživanja).

Zaključak

Zaključak predstavlja rezime argumenata predstavljenih u glavnom delu, odnosno rezime glavnih stavova studenta. Zaključak predstavlja i implikacije (značaj) stava autora i otvorene teme za buduća istraživanja.

Prilozi

Tabele, grafikoni i fotografije se mogu dati u okviru samog rada, ali i u okviru posebnog odeljka pod nazivom prilozi, naročito ukoliko postoji veliki broj priloga i ukoliko su velikog formata i ometaju naraciju. Najčešće se, kada postoji veći broj priloga većih od 1/3 strane, ti prilozi navode u posebnom odeljku.

8. Navođenje literature

Navođenje literature je jedan od najznačajnijih elemenata diplomskog rada. Literatura se navodi kroz citate u samom tekstu i kao bibliografija, odnosno prikaz svih korišćenih radova na kraju teksta.

Literatura se obavezno navodi na kraju rada i to azbučnim (ako je rad na ćirilici) ili abecednim (ako je rad na latinici) redom. Ukoliko je rad pisan na engleskom jeziku koristi se engleski alfabet.

Postoje 4 razloga da se citati uključe u rad:

1. Da se naznače autori radova koji su korišćeni kao literatura za rad.
2. Da se naznače izvori informacija.
3. Da se omogući čitaocima da pročitaju dodatni materijal za temu o kojoj je u radu reč.
4. Da se dokaže da je izvršeno ozbiljno istraživanje pri pisanju rada.

Ukoliko se ne navedu izvori tuđih reči, informacija, ideja i analiza, to se smatra plagijatom. Plagijati ne moraju nastati iz namere, već zbog brzine rada ili nedovoljne posvećenosti. Čak i kada se ne daje direktan citat, odnosno kada se parafrazira, odnosno prepričava tuđi tekst, mora se dati podatak o parafraziranom delu, odnosno autoru!

Sistemi referenciranja

Svaki sistem referenciranja je zasnovan na principu 4 W i prikazuje:

1. WHO (KO) je autor dela;
2. WHAT (ŠTA) je naslov i koji je vid rada (monografija, članak);
3. WHEN (KADA) je objavljeno;
4. WHERE (GDE) je objavljeno/izdavačka kuća.

Najpoznatiji sistemi citiranja su *Oxford Referencing Style*, *Harvard Referencing Style*, *APA Style*, *Chicago Referencing Style* i *Vancouver Referencing Style*.

Ukoliko se koristi *Oxford Referencing Style* treba preuzeti prezentaciju Centra za razvoj karijere (data svakom studentu na I godini studija u okviru kursa Upravljanje karijerom) ili obratiti pažnju na sledeće uputstvo:

<https://www.deakin.edu.au/students/studying/study-support/referencing/oxford>

Ukoliko se koristi *Harvard Referencing Style*, uputstvo se može preuzeti sa <http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>

Ukoliko se koristi *APA (American Psychological Association) style* (najviše se koristi u društvenim naukama), svi saveti i uputstva se mogu naći na sajtu Purdue University: <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/01/>

Ukoliko se koristi *Chicago Referencing Style* Uputstvo za ovaj stil možete naći na: http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html.

Vancouver Referencing Style se najčešće koristi za izlaganje na konferencijama, pa o njemu u ovoj brošuri neće biti reči.

Bez obzira koji način citiranja će student koristiti, mora da sledi nekoliko osnovnih pravila:

- Naslovi se navode bez izmena!
- Kada se citira rad preuzet sa interneta, potrebno je da se navede internet adresa i datum preuzimanja (internet stranica može da bude kasnije ugašena).
- Na internetu se može naći mnogo uputstava za navođenje literature (časopisi, univerziteti, fakulteti). Možete koristiti uputstva različitih uglednih ustanova, samo treba izabrati jedno koga ćete se pridržavati pažljivo i precizno.

9. Procedura izrade diplomskog rada

Student piše svoje radove samostalno, po dinamici utvrđenoj sa mentorom. Za vreme pisanja rada, student može da se sa mentorom konsultuje lično u vreme konsultacija

ili po dogovoru sa profesorom ili putem službenog i-mejla profesora. Profesori na upite odgovaraju u roku od 24 sata, ali je za predate verzije radova potrebno više dana da profesor pročita i analizira postojeću verziju, stoga se u tada ne može očekivati odgovor u roku od 24 sata.

Profesor može studentu u toku pisanja rada uputiti primedbe, ispravke, predloge, itd. koje student zatim unosi u svoj rad. Konačnu verziju rada student šalje profesoru u elektronskoj formi, a profesor odobrava konačnu verziju rada.

Važna napomena: Svi radovi (diplomski i master radovi) prolaze kroz proceduru provere putem programa za prepoznavanje plagijata Turnitin.

10. Procedura prijave odbrane diplomskog rada

Kada je rad gotov, student predaje rad svom mentoru, i, ukoliko je sve urađeno po standardima izrade diplomskog rada i odgovora zadatoj temu, profesor tada daje odobrenje da se rad koriči.

Student štampa i koriči svoj rad (opširnije u narednom poglavlju), a zatim ukoričene primerke rada, kao i jedan primerak rada u elektronskoj formi donosi u studentsku službu. Kada je student doneo svoj rad, zakazuje mu se termin odbrane (dan i sat), sa tom informacijom, student je završio sve oko pripreme. Studentska služba dalje preuzima obavezu organizacije odbrane, kontaktiranja članova tročlane komisije za odbranu, itd.

Svaki diplomski rad se nalazi na uvidu javnosti u periodu do dve nedelje.

Mentor je u obavezi, kada je odbrana diplomskog rada prijavljena, da dostavi studentu template za prezentaciju koju će na odbrani diplomskog rada student prikazati komisiji i publici.

Student je u obavezi da izvrši (pre datuma odbrane diplomskog) sve finansijske obaveze prema Fakultetu - isplaćena godina, kao i uplaćen iznos (100 evra–dinarska protivvrednost), za odbranu i izradu uverenja o diplomiranju.

11. Štampanje diplomskog rada

Student je u obavezi da rad odštampa u 5 primeraka (ukoliko želi ukoričeni primerak za sebe onda štampa 6 primeraka). Tri rada su namenjena za članove komisije, jedan za dosije i jedan za biblioteku. Student takođe donosi svoj diplomski rad i u elektronskom formatu (.pdf format, narezan na CD ili DVD) za digitalni repozitorijum.

Bitno je da se student drži pravila po pitanju izgleda diplomskog rada. Template za korice i prvu stranu student dobija od mentora. Za ukoričene primerke za Fakultet obavezan je tvrdi povez. Boje korica mogu biti plava, crvena ili bela. Student može štampati svoj diplomski rad u kopirnici po izboru.

12. Procedura odbrane diplomskog rada

Student na dan odbrane diplomskog rada dolazi na Fakultet najkasnije 30 minuta pre zakazane odbrane. Student se javlja studentskoj službi, a zatim će biti odveden u kabinet 340. Potrebno je da student donese svoju prezentaciju na USB memoriji. Student će dobiti tehničku podršku za korišćenje računara namenjenog za odbranu. Student takođe biva upoznat sa procedurom odbrane.

Pored studenta, sa strane Fakulteta u odbrani diplomskog rada učestvuje tročlana komisija koju je nastavno-naučno veće, odnosno dekan, odredilo prema naučnoj oblasti, kao i sekretar komisije.

U prvom delu odbrane komisija čita osnovne podatke o kandidatu, predlaže i usvaja dnevni red. Student zatim javno čita izjavu o originalnosti dela i potpisuje je. Student zatim ima mogućnost da izloži svoj rad pred komisijom i prisutnima usmenim putem, uz pomoć audiovizuelnih-elektronskih sredstava po sopstvenom nađenju, tako da se u potpunosti prikaže suština ovog autorskog dela u ne manje od 10, a ne više od 15 minuta trajanja. U ovom delu najvažnije je da student jasno i koncizno iznese ciljeve i predmet rada, kao i metodologiju i sopstveni zaključak

Kandidat potom odgovara na pitanja članova komisije i svih prisutnih koji ih postavljaju u duhu javne odbrane diplomskog rada. Nakon što komisija konstatuje da su postavljena sva pitanja, povlači se na razmatranje radi donošenja odluke u vezi sa odbranom diplomskog rada.

Komisija donosi odluku o oceni diplomskog rada, upisuje ocenu u zapisnik i indeks i vraća se u kabinet za odbrane.

Predsednik komisije zatim javno čita rezultat ocene diplomskog rada i tim činom je odbrana diplomskog rada završena.

13. Mogući ishodi diplomskog rada

Po uspešnoj odbrani diplomskog rada, student dobija sva prava i obaveze koji proizilaze iz činjenice da sada ima javno priznato akademsko zvanje "Diplomirani inženjer menadžmenta".

Mentor ima pravo da predloži studentima koji su odbranili izuzetne diplomske radove da ih pripreme za objavljivanje u nekom od naučnih časopisa.

14. Ceremonija dodele diploma

Jednom godišnje se na Fakultetu organizuje svečana ceremonija dodele diploma. Diplome se dodeljuju studentima osnovnih i master studija. Ceremoniji prisustvuju diplomci i članovi njihove porodice, studenti, profesori, asistenti i saradnici Fakulteta. Student dolazi najkasnije 45 minuta pre početka ceremonije i prijavljuje se na pultu na kod predstavnika studentske službe i dežurnog studenta. Student zatim biva upućen u garderobu gde dobija odgovarajuću togu koju će nositi prilikom ceremonije. Student zatim odlazi u Svečanu salu gde će ga dežurni student ili predstavnik Fakulteta uputiti ka mestu na kome sedi.

Na početku ceremonije se intonira studentska himna *Gaudeamus Igitur*, a zatim dekan Fakulteta drži uvodnu reč.

Sekretar Fakulteta čita imena diplomaca i navodi njihovo zvanje, a zatim dekan potvrđuje ime i zvanje diplomca. Dekan čestita diplomcu i oficijelni fotograf fotografiše događaj. Dekan se zatim zahvaljuje svim prisutnima na podršci studentima. Na kraju ceremonije svi studenti imaju priliku da se fotografišu za zajedničku fotografiju.

Posle formalne ceremonije se održava neformalni koktel za sve diplomce.

15. Prilozi

Prilog 1. Izgled naslovne korice diplomskog rada

Prilog 2. Izgled naslovne strane diplomskog rada

Univerzitet „Union – Nikola Tesla“
Fakultet za inženjerski menadžment

DIPLOMSKI/MASTER RAD
„Naziv teme“

Mentor:

Prof. dr Nikola Nikolić

Student:

Petar Petrović

Br. indeksa NN/20NN

Beograd, 2017.

Univerzitet „Union – Nikola Tesla“
Fakultet za inženjerski menadžment

DIPLOMSKI/MASTER RAD
„Naziv teme“

Mentor:

Prof. dr Nikola Nikolić

Student:

Petar Petrović

Br. indeksa NN/20NN

Beograd, 2017.